

Delavska enotnost

GLASILO SINDIKATOV SLOVENIJE

LETNIK X., ŠTEV. 46

Ljubljana, 9. novembra 1951

IZVOD 8 din

NAŠE ORGANIZACIJE
PO DRUGEM KONGRESU

POMEN IN NALOGE SVETOV

Zopet vam prihajamo v goste, naši dragi bralci. Ali ste za to, da malo pokramljamo? Veste, tudi danes bi se spet najprej malo pogovorili o naših organizacijah. Seveda, če ste za to? Sma pač taki, kajne, da najprej radi govorimo o tistih stvarih, s katerimi imamo v našem vsakdanjem življenju največ opravka. In tako člani sindikatov vedno pričujemo z našo organizacijo. Pa saj je tudi prav tako! Zakaj, organizacija imamo, v njej preživimo na tak ali drugačen način vendar kos svojega življenja, preko organizacije uresničujemo množico svojih teženj, od osebnih tegob in neprilik do naših družbenih pravic in obveznosti. In tako kot si pač to organizacijo uredimo, tako kot si znamo v njej razdeliti delo, tako kot potem tudi delamo, tako organizacija potem imamo in tako nam ona potem koristi.

Zato ni nikdar napak, če svojo organizacijo v celoti malo temeljiteje

Kaj beremo v tem članku?

KAKO SE PO DOLOČILIH NOVEGA STATUTA IMENUJEJO VODSTVA ZVEZE SINDIKATOV?
KAJ POMENI TO PREIMENOVANJE?
KAKO NAJ DELAJO NAŠI SVETI?
KAJ POMENI PREIMENOVANJE FINANCIJNIH KONTROL V NADZORNE ODBORE?

spoznamo, ker se nam potem čisto drugače razširi obzorje pogledov tudi na domačo podružnico. Vse drugače doumemo pomen njenega dela. Pa pridimo k stvari: tokrat se bomo pogovorili malo o organih Zveze sindikatov in o njihovem organizacijskem delu.

KOLIKO STROKOVNIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV IMAMO V ZVEZI SINDIKATOV

Zveza sindikatov Jugoslavije združuje vse v naši domovini organizirane strokovne sindikate, ki jih je po številu 23 in nekatera poklicna društva in združenja, kot so Društvo novinarjev, Društvo upokoencev, Društvo učiteljev in tako dalje, ki jih je po številu do sedaj osem. Osnovna vez med vsemi člani Zveze sindikatov je ta, da vse organizacije in združenja vskladijo svoje delovanje s temeljnimi določili statuta Zveze sindikatov Jugoslavije. Za praktično povezovanje dela posameznih sindikatov in društev pa obstajajo organi Zveze sindikatov. Statut natančno predvideva, katere organe ima Zveza sindikatov in tudi v načelu področje teh organov. Mi se bomo pogovorili samo o tistih stvarih, ki so v določilih našega novega statuta drugačna, kot v starem statutu.

GLAVNI ODBOR SE SEDAJ IMENUJE REPUBLIŠKI SVET

Prva stvar, ki jo takoj opazimo, če prebiramo statut je ta, da se sedaj organi Zveze sindikatov ne imenujejo več »odbori«, ampak »sveti«. Sedaj se torej ne pravi več Centralni odbor ZSJ, ali Glavni odbor ZS za Slovenijo, temveč Centralni svet ZSJ in Republiški svet ZS za Slovenijo. Torej za vsa vodstva Zveze sindikatov uvajamo naziv, ki so ga doslej imela samo krajevna in okrajna vodstva Zveze sindikatov, naši krajevni (okrajni) sindikalni sveti. Naziv »odbor« obdrže samo organi posameznih strokovnih sindikatov. Tako se sedaj imenuje Centralna uprava sindikata Centralni odbor sindikata, Republiški odbor strokovnega sindikata, ki se je že doslej imenoval »odbor« pa to ime obdrži.

Seveda se zdi to preimenovanje na prvi pogled nepomembno. In vendar ni tako. Preimenovanje organov Zveze sindikatov v »svete« je velikega pomena za pravilno razumevanje dela teh organov. Pa si povejmo zakaj! Kadar govorimo o »odborih« potem si zelo hitro predstavljamo neposredno vodstvene organe, ki sklepajo, odločajo in izvršujejo vse tiste stvari, ki sodijo v njihovo delovno področje. Torej, beseda »odbor« nam pove, da je govora o neposredno vodstvenem izvršnem organu. »Sveti« pa so bolj podobni skupščinam. Kadar govorimo o »svetih«, tedaj si predstavljamo organe, v katerih se določena vprašanja obravnavajo v načelu, določajo se stališča do posameznih vprašanj, odnos organizacije do njih in podobno. Če pa tako pojmujeemo različno med nazivom »odbor« in »svet«, potem pa kaj hitro občutimo, da pomeni tako preimenovanje sindikalnih organov neke pomembne spremembe v življenju same organizacije. In zato tudi pravzaprav gre! Organi Zveze sindikatov (Nadaljevanje na 4. strani)

Pred volitvami odborov osnovnih organizacij Osvobodilne fronte

Ali si se kdaj vprašal, kako delaš v Osvobodilni fronti?

Le malo časa nas še loči od splošnih volitev novih odborov osnovnih organizacij Fronte, ki bodo predvidoma v novembru in decembru mesecu izvršene v vsej Sloveniji. Te volitve so zelo pomembne. Poglejte. Mi si bomo izvolili frontne odbore, ko je naše življenje zelo razgibano, polno sprememb, dogodkov. Samo za primer! Koliko raznih vprašanj

zbor osnovne organizacije, da pridemo skupaj vsi člani in malo pretresamo naše delo, se ozremo po nalogah, se medseboj tudi malo približe pomenimo, kakšni frontovci smo in kako delamo v Fronti. Saj veste, kako dobro se da na takem običnem zboru pogovoriti. In ko smo tako zbrani, si iz svoje srede izvolimo nov odbor. To zelo veliko pomeni, da smo prišli

KO BOŠ PREBRAL IZVEŠ, KAJ SMO SKLENILI ČLANI SINDIKATOV
NAPRAVITI OB VOLITVAH V ODBORE OF

je samo v zvezi z gospodarskimi spremembami. Nadalje našo upravno teritorialno razdelitev bomo spremenili in kaj še vse, dobro je, če se ob tem pogovorimo. Pa kaj bi naštevali, tega je vendar cela kopicca! In kje si bomo vse te stvari najlepše razložili — prav v naši Fronti. Če smo bili kdaj potrebni razgibanega političnega življenja, potem smo ga sedaj, ko se vse odvija v našem življenju tako hitro. Zato nam je danes živa, z nami, v krajih, živeča Fronta zelo potrebna. In na nas je, da si tako tudi napravimo prav v vsakem kraju na Slovenskem. V veliki meri bomo že pri volitvah o tem odločili.

No, letos bomo frontne odbore tudi malo drugače volili kot doslej. Saj veste, odbore Fronte smo si doslej volili na tak način, kot poslance v organe oblasti, tako da smo šli na posebna volišča in tam glasovali. Seveda smo predhodno na svojih sestankih pretresali, kdo boji kandidat, zakaj, kakšne naloge bo imel odbor in podobno. Letos pa bomo, kot govorje navodila izvršnega odbora Fronte volili odbore tako, kot volimo mi v sindikalnih organizacijah svoje izvršne odbore, doslej upravne odbore podružnic. Nam to menda ni treba posebej pojasnjevati. To se izvrši tako, da se skliče občni

vsi skupaj, da smo se pošteno pogovorili in da vsi spoznamo svoje nove odbornike.

Sedaj malo o nas, članih sindikatov, ki smo člani Fronte. Vsak izmed nas ima več ali manj izkušenj iz običnih zborov, koliko nas jih je že pripravljalo občne zbornice, bili smo v delovnih predsedstvih, volilnih komisijah in drugih komisijah, ki so za dobro delo občnega zbora pač potrebne. Bili smo v odborih, podajali poročila in podobno. Kratkotako, vsak izmed nas približno ve, kako se pripravi in vodi občni zbor. In če bomo člani sindikatov resno prišli pri pripravah volitev, skupno z ostalimi tovariši, ki imajo tudi izkušnje iz dela organizacij, bodo te naše frontovske volitve res razgibane in plodne. In take morajo biti, ker hočemo, ker potrebujemo mi sami živo razgibano frontno življenje.

Mi pa vemo, da je od občnega zbora precej odvisno, kako naša organizacija potem med letom dela. Pa se sedaj tako pošteno vprašajmo: Kako pa jaz delam v Fronti, kaj prispevam k delu te naše organizacije? Prvi naš odgovor bodi: sodelovanje pri dosedanjih volitvah! Ob volitvah se pa bomo pomenili, kaj bo vsak izmed nas delal v bodoče. Je prav tako? Prav! Pa pojdemo sedaj v odbore Fronte in ponudimo svoje pomoči!

Ob »Teden tehnike«

Stroje je treba dobro poznati, da jih lahko koristno uporabljamo

Teden tehnike! Da, letos je spet teden dni namenjen temu, da malo več kot sicer razmislimo o tehniki. In to je tudi zelo koristno! Pa se še mi malo pomenimo o tej stvari! Sicer vam bodo strokovnjaki ta teden razkrili marsikatero »skrivnost« tehnike samo naprositi jih je treba, pa vam bodo radi povedali to in ono in tudi marsikaj razložili, češar niti sami niste opazili v podjetju, čeprav tam dan za dnem delate. Marsikaj pa poznate, toda velikokrat vam je stvar tehnična »skrivnost«, kratkotako ne veste, kako stroj deluje in podobno. Tudi o tem vam lahko strokovnjaki obilo povedo.

Tehnika je v narodnem gospodarstvu zelo velikega pomena, kajti prav ona ima važno »besedo« pri tem, ali je neko narodno gospodarstvo bogato, ali ubožno. Zato pa si vendar malo razložimo, kaj pravzaprav je tehnika? Kadar govorimo o tehniki, potem običajno na hitro pomislimo na avto, letalo in kaj podobnega. To je prav, toda to je le delna predstava v tehniki. Tehnika pomeni sploh orodja, stroje, vozila, pogoonske naprave in — brez češar ni tehnike — pomeni tudi večše ljudi, ki znajo z vsem tem koristno ravnati.

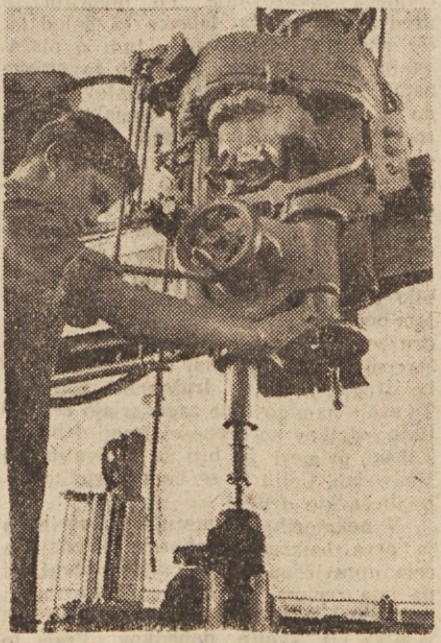
Kaj je tehnika v gospodarskem pogledu? Pokličimo spet na pomoč našo staro predico z njenim kolovratom in tkalca z njegovo statvo in ju primerjajmo z našo sodobno tekstilno tovarno. Kar malo otroče se nam zdi, če to samo v mislih primerjamo. Če pa potem pogledamo, koliko preje ali stkanega blaga je nekaj prišlo izpod rok predice in tkalca, koliko pa pride sedaj izpod rok delavca v tekstilni tovarni, pa takoj vidimo gospodarsko moč tehnike. Takih primerov je nebroj! Petrolejska luč in elektrika, peš hoja in potovanje z vlakom, z avtomobilom, z letalom! Koliko več se da napraviti, prehoditi, če so tu moderni stroji, če je tu razvita tehnika! Vidite in zato mi stremimo v gospodarstvu za tem, da bi v našem narodnem gospodarstvu imeli čimveč sodobnejših strojev, ker je to pogoj za večje narodno bogastvo.

Toda stroji še niso vse! Poznatj jih je treba in znati z njimi prav ravnati. No, kar vzemimo si nekaj primerov iz vsakdanjega življenja! Doma ti utihne radio aparat. Recimo, da se je prekinil samo en spoj in mi stojimo pred njim tako neobgljeni, kot ne bi imeli rok. Nič ne poznaš, nič ne veš in si ne moreš pomagati. Pograbiš radio in v delavnico z njim! Recimo, da se je zgodila neka nesreča, ponesrečenec je nujno potrebn hitra pomoč. Nekje blizu je avto, toda soferja ni. In ti — ne znaš voziti! Spoel

si povsem nemočen! Takih primerov bi lahko našli nebroj.

Pa pojdemo sedaj v tovarne. V mnogih podjetjih imamo že kar lepe moderne stroje in marsikje ravnamo z njimi ko »krava z mehomo«, bi rekli na vasi. Zato, ker stroj slabo poznamo. Če pa s strojem slabo ravnamo, ga prej pokvarimo in mnogo manj ga izrabimo in proizvede, ki jih na njem izdelujemo so slabši.

Naše gospodarstvo pa zahteva čim boljše stroje in čim boljše veščih ljudi. Spomnimo se kar nekaj mesecev nazaj, ko smo ugotovljali naše delovne vrline, kaj znamo. In marsikdo izmed nas je ugotovil, da pravzaprav zelo malo zna.

Tehnika — to so sploh orodja, stroji, vozila, pogoonske naprave in — brez češar sploh ni tehnike — večši ljudje, ki znajo z vsem tem koristno ravnati. — Na sliki vidimo gojenca industrijske šole Lito-stroja v Ljubljani pri praktičnem delu

Nov gospodarski sistem pa prinaša dosledno nagrajevanje po delu, koristno opravljenem delu. To je tudi najbolj pošteno. In sedaj nam bo to merilo za naše prejemke — kar znaš, to veljaš! V letošnjem tednu tehnike bodi zato naša naloga, da se vsak izmed nas odloči, da se posveti bolj resno kot doslej obvladovanju tehnike svojega dela, da se spozna s strojem, z delom. To bo v veliki meri koristilo vsakemu posamezniku in celotnemu narodnemu gospodarstvu. Poleg

Pomagali bomo negovati med naprednimi ljudmi vero v socializem

Ob štirintrideseti obletnici Oktobrske revolucije

Komaj nekaj nad trideset let je od tega, odkar so vznešenih in hrepenečih src sporočili ruski delavci vsemu delavstvu po svetu, da so vzeli usodo svoje domovine v lastne roke. Tedaj je ta novica ogrela vsa poštena delavska srca in stotisočji delavcev po vsem svetu so iskreno zaželeli tej deželi in njenemu ljudstvu vsa sreča.

Od Oktobrske revolucije (7. novembra 1917.) pa do letos je preteklo vsega štirintrideset let. V teh letih se je v Sovjetski zvezi marsikaj dogodilo, predvsem pa to, da so samozvani birokrati oropali svoj lastni delavski razred pravice in možnosti, da bi si doma uredil boljše življenje in da bi solidar-

no pomagal tudi delavstvu drugih dežel v takih stremljenjih. Toda, prepustimo opisovanje in naštevovanje dogodkov porevolucijskih let skrbnim kronistom, prepustimo prav tako končno oceno vsega tega nehanja in dejanja delovnemu ljudstvu Sovjetske zveze! Toda, komu naj prepustimo trpek občutek, ki navdaja naša srca ob letošnji obletnici Oktobrske revolucije?

Grenko in žalostno je namreč naše spoznanje vse trpke resnice o »prijateljski pomoči«, ki nam jo tako širokogrudno dele vsa ta povojna leta sedanjih samozvanih voditelji Sovjetske zveze v »imenu socializma«. Kdo bi našteval vse, kar so nam že težkega in trdega

Kupčije za male dežele, delitve interesnih področij, zapostavljanje pravic malim deželam, želja po tujem bogastvu — to je danes vodilo sovjetskih politikov — Slika pa nam prikazuje plodove take sovjetske politike na Koreji

prizadejali? Preveč bi bilo vsega tega zlega naenkrat. Vse te tegobe, ki nam jih slednji dan prizadevajo, je sicer težko, toda mogoče prebleti. Nečesa pa ni mogoče zadušiti pred našim lastnim poštenjem: obsodbe, da se drznejo današnji sovjetski oblastniki svoja najbolj nečloveška dejanja izvrševati v »imenu socializma«, v imenu »Oktobrske revolucije«.

Kaj je namreč človeško, družbeno bolj umazano kot »kravja kupčija« za male narode in njihove dežele? Mi smo sicer že prebleli toda ne pozabili, da so kupčevali z nami »sovjetski mešetarji«, da so kupčevali za našo izmučeno deželo, ko je bila vsa obilita s krvjo bojujočega se delovnega ljudstva v bojih za bori obstanek in za človeške svobode. Da, prebleli smo, toda ne pozabili! In pozabiti ne smemo, zakaj sovjetski oblastniki so vsak dan pripravljani kupčevati za katero koli deželo, pa tudi z najbolj črnim jezuitom.

Kaj je še bolj nagnusnega in človeškega ponosa še bolj nevrednega, kot učiti delovne ljudi, naj ne ljubijo svoje lastne dežele, v kateri si sami vladajo po svojih postavah, naj ji bodo tuji, sovražni, naj grene življenje svojim drugom, ki v znoju ustvarjajo svoji domovini in sebi potrebne dobrine, naj grene jutrišnji dan svoji lastni deci? Tako pa uče, seveda prikrito, sovjetski »modrijane«, kamor koli pridejo. Ljudi njihovoga domoljublja. Življenje pa nam je pokazalo, da kdor koli hodi k njim »v šolac«, postane slej ko prej izdajalec svoje lastne domovine.

Od take »prijateljske pomoči« pelje pot samo še k zločinom. Da, k zločinom! Seveda sovjetski oblastniki tudi pred zločini niso obstali. To ve naša domovina; to ve prenekatera naša mati, ki se ji ni vrnil sin z branikov naše domovine zato, ker mu je končalo mlado življenje v »deželi Oktobra« vltito svinčeno zrno.

In trpko nam je pri srcu zato, ker vse te nečloveške stvari počno sovjetski oblastniki v imenu socializma in Oktobrske revolucije. Oni, ki so oropali svoj lastni rod, vsega kar jim je obetala dati Oktobrska revolucija, danes poskušajo v »imenu socializma« na najbolj surov, srednjeveški jezuitom lasten način oropati tako kot lastni rod tudi nas in še prenekatero deželo. Mi pa smo se jim z vsem svojim bitjem in hotenjem zaperstavi, zato ker nam je draga naša domovina, kjer si sami pišemo svoje postave; zato ker si hočemo v njej res urediti tako lepo življenje, o kakršnem so sanjali tudi tvorci Oktobra in zato, ker hočemo vrniti svetu vero v socializem, tako, da jim bomo s primerom naše domovine dokazali, da je socializem vse kaj drugega od tega, kar danes počno sovjetski oblastniki.

In kako bi mogli lepše in človeka bolj dostojno proslaviti veliko Oktobrske revolucije.

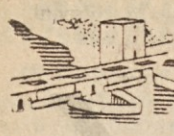
V TEDNU TEHNIKE BODO OBISKALI

Člani upravnega odbora podružnice v Kemični tovarni pri Ljubljani so sklenili prejšnji teden, da bodo svetovali delavcem, naj napravijo v »Tednu tehnike« dva poučna izleta. Skupina električarjev in ključavničarjev naj bi si ogledala hidrocentralo v Mostah, delavci iz ostalih oddelkov pa naj bi si šli ogledat tovarno aluminija v Strnišču. Te predloge so delavci z veseljem sprejeli in se že pripravljajo na izlet.

VSAK NAŠ DELAVEC BI SI MORAL TO OGLEDATI!

Zastopniki okrajnih podjetij iz Celja-okolice so si pred nekaj dnevi ogledali železarno na Jesenicah, tovarno verig v Lescah »Savo« in »lekre« v Kranju ter končno »Lito« v Ljubljani. O tem izletu nam je eden izmed udeležencev, tovariš Franc Kleč, ki tudi sicer pridno dopisuje v naš list, napisal naslednje: »To, kar smo v dveh dneh videli, nam govori, da smo že veliko napravili. Ze zaradi teh del je našo domovino treba spoštovati in jo upoštevati. Vsak naš delavec bi si moral to ogledati in bo tako ponosen, kot smo mi sedaj po povratku z izleta.«

Ali veš, kakšni prejemki ti pripadajo ta mesec

Ker je v zadnjem času izšlo obilo uredb, predpisov in določil, ki neposredno določajo prejemke delavcev in nameščenecv...

REDNA PLAČA

1. Najprej vsakemu delavcu in nameščencu pripada redna plača na osnovi uredbe Zvezne vlade iz leta 1949...

DENARNI DODATEK

2. Ker so bili odpravljeni s 1. novembrom živilski boni, je bil uveden denarni dodatek...

Table with 2 columns: Category (R-1 jamski, RS, R-1a, etc.) and Amount (2400, 2360, 1990, etc.).

g) Uživalec rodbinskih pokojnin in renter... f) Vojaški vojni invalidi in uživalec osebnih invalidnin...

Table with 2 columns: Category (I-V, VI-VII, VIII-X, etc.) and Amount (1.370, 1.110, 930, etc.).

SE NEKATERA POJASNILA K TEM NAVEDBAM

* Uživalec invalidskih pokojnin oziroma renter za primer nesreče pri delu...

** Ce določajo: a) da je zakonski drug staršelj od 55 let (ženaka) oziroma 45 let (moški)...

Gmотно nepreskrbljenim osebam, ki so do 31. oktobra prejemale državno podporo v obliki prevzema v zagotovljeno preskrbo...

Table with 2 columns: Category (R1a jamski, RS, R1a, etc.) and Amount (352, 960, 700, etc.).

Družine, ki dobivajo podporo po uredbi o dodeljevanju podpor rodbinam, katerih hranilci služijo v stalnem kadru jugoslovanske armade...

a) Družinski članom, za katere je bila izvršena revizija za leto 1951, in sicer odslužilim vsakemu po 700 dinarjev mesečno...

b) Otrokom pa, za katere je hranilce do odnoda k vsakom prejemale stalni dodatek, pa se da vsakega 1500 dinarjev in 425 enot industrijskih bonov mesečno za vsakega otroka.

Da bi delavci in uslužbeni varovali pravice, ki jim jih daje ta uredba, imajo osebe, katerim pripada odškodnina...

INDUSTRIJSKI BONI

3. Razen industrijskih bonov, ki jih prejme vsak upravičenec, ki ima otroke kot del stalnega dodatka...

Table with 2 columns: Category (Potrošniška kategorija IR, IG, ID) and Amount (365, 200, 265).

Poleg tega bodo tisti, ki so upravičeni do družinske invalidnine, rodbinski upokojenec in rentnirki ter osebe, ki uživajo socialno pomoč...

Končno imajo pravico do povečanega zneska - 175 industrijskih bonov (za tobačne izdelke), vsi tisti otrošniki, ki imajo pravico do odškodnine...

OTROŠKA DOKLADA

4. Naslednja stvar, ki pripada delavcem in nameščencem po novih določilih, je otroška doklada, ki je precej večja kot so bile te dajave doslej.

Preberi to in zvedel boš

KAKŠNA PLAČA TI PRIPADA, KOLIKO DENARNI NADOMESTEK V ZAMENO ZA ŽIVILSKE BONE, KOLIKO INDUSTRIJSKIH BONOVI TI PRIPADA, KAKŠNE OTROŠKE DOKLADE BOŠ DOBIL, KDO JE OPRAVICEN NA OTROŠKE DOKLADE

gmotni pomoči za otroke delavcev, nameščenecv in uslužbenecv, ki je prenehala veljati 1. novembra 1951...

a) stalno doklado za otroke in b) dodatek za opremo novorojenega otroka.

KDO IMA PRAVICO DO DOKLADE ZA OTROKE?

Pravico do doklade za otroke s pozori, predpisanimi po tej uredbi, imajo: a) delavec in uslužbenec splošno družbenih gospodarskih podjetij, državnih ustanov in uradov...

KDAJ SE IZPLAČUJE STALNA DOKLADA ZA OTROKA

Po predpisih nove uredbe znaša stalna doklada za otroke 1300 din 50 dni dnevno. Poleg tega dobivajo osebe, ki imajo pravico do te doklade...

Napočela se stalna doklada za otroke izplačuje vselej skupaj s plačo, oziroma pokojnino, invalidnino, ali drugimi materialnimi dajatvami. V mesečnem znesku (1300 dinarjev in 425 industrijskih bonov) prejema stalno doklado vse osebe...

Stalna doklada za mesečnim zneskom se izplačuje od prvega dne prihodnjega meseca, ko je upravičenec prejel plačo, oziroma doklado, pa vse do konca tistega meseca, v katerem je pravica do doklade prenehala.

ZA KOGA SE IZPLAČUJE STALNA OTROŠKA DOKLADA

Stalna otroška doklada se izplačuje za vsakega otroka, ki ga koristnik resnično tudi vzdržuje, bodisi da gre za otroke, rojene v zakonu ali izven zakona...

KDAJ SE STALNA OTROŠKA DOKLADA NE IZPLAČUJE

Izplačevanje stalne otroške doklade izključuje predvsem dva momenta: 1. če je upravičenec do otroške doklade sam ali njegov zakonski drug oziroma otroci...

2. če obdaven dohodek od tega sestava presega 3000 din letno na člana gospodinjstva. Med člani gospodinjstva se poleg upravičenca - koristnika otroške doklade štejejo: zakonski drug, zakonski, nezakonski, posvojeni otroci, pastorki in tuji otroci...

Dohodek zakonskega družina od zasebnega poklica prav tako izključuje pravico do stalnega dodatka za otroka, če čisti dohodek presega 2000 din na mesec za vsakega člana gospodinjstva.

Drugi dohodki zakonskega družina, kot so: plača, pokojnina, invalidnina in drugo, ne izključuje pravice do stalnega dodatka za otroka.

vplivajo na upravičenčvo pravico do stalnega dodatka za otroka. Če pa oseba, ki bi sicer bila upravičena do stalnega dodatka...

Pravico do izplačila stalne otroške doklade pa izgubi delavec ali uslužbenec, ki neupravičeno izostane od dela nepretrgoma več kakor 15 dni.

KAKO SE PRIDOBIVA PRAVICA DO STALNE OTROŠKE DOKLADE

Pravica do stalne otroške doklade se pridobi na podlagi prijave osebe, ki ji pripada ta pravica, in če predloži predpisane dokaze k tej prijavi. Ta pravica se lahko doseže največ za tri mesece nazaj, pri čemer se računa kot začeti tisti mesec, ko je bila prijava vložena.

1. Izpis iz matične knjige o rojstvu; 2. potrdilo pristojnega ljudskega odbora; 3. potrdilo o vzdrževanju otroka; 4. potrdilo o priseljenosti; 5. potrdilo o premoženjskem stanju; 6. potrdilo o priseljenosti; 7. potrdilo o priseljenosti; 8. potrdilo o priseljenosti.

4. Naslednja stvar, ki pripada delavcem in nameščencem po novih določilih, je otroška doklada, ki je precej večja kot so bile te dajave doslej.

5. Potrdilo o šolanju oziroma učenju za otroke, ki so starejši od 14 let;

6. Potrdilo o priseljenosti oziroma o delovni nesposobnosti za otroke, ki so starejši kakor 14 let, v kolikor se ti otroci redno ne šolajo ali uče;

7. Potrdilo o posvojitvi za posvojene otroke, in 8. potrdilo o tem, da je oče priznal nezakonskega otroka za svojega (zadostna izjava pri matičarju), oziroma rasedbo sodišča, če je bilo očetovstvo sporno.

PRVI UKREPI CHURCHILLOVE VLADNE

Angleške državne volitve so bile v minulem tednu na vsak način najvažnejši politični dogodek, saj Anglija še vedno predstavlja drugo najmočnejšo državo na zapadni polobli, čeprav njem trenutni položaj ni prav rožnat.

KAKŠNA JE MATERIALNA ODGOVORNOST

Koristnik stalne otroške doklade je dolžan v 15 dneh prijaviti pristojnemu organu vsako spremembo, ki ima za posledico izgubo pravice do stalne otroške doklade, kakor tudi osebne spremembe koristnika.

(Nadaljevanje na 3. strani)

K RAZPRAVI O PLAČEVANJU DODATKOV ZA OTROKE

Otroški dodatki za delavce v zasebnih podjetjih

Nova uredba o otroških dodatkih določa, da delavci in uslužbenici, ki so zaposleni pri zasebnih delodajalcih ne bodo več prejeli dodatkov za otroke iz državnega proračuna, oziroma od socialnega zavarovanja. Po določilih te uredbe se morata delavec in delodajalec pogovoriti neposredno tudi o plačevanju teh dodatkov.

Seveda je še druga rešitev. Za vsak posamezni gospodarski sektor, t. j. upravno državni, zadržni, družbeni in privatni bi ustanovili vsak svoj fond za otroške dodatke v okviru socialnega zavarovanja, kamor bi pač ustave ali podjetja plačevala prispevek po določeni stopnji na stalne mesečne plače svojih delavcev ali uslužbenecv.

Za otroške dodatke naj bi se ustvaril poseben fond, v katerega bi prispevala določeni znesek vsa gospodarska podjetja in gospodarske ustanove. Višino prispeva...

S CIM VAS HOČEMO SEZNANITI? - NAJPREJ NEKAJ O SESTEM ZASEDANJU GENERALNE SKUPSCINE OZN V PARIZU, - NATO O NOVI ANGLEŠKI VLADI IN SE O DOGODKIH NA SREDNJEM VZHODU IN NA KOREJI. - O VAZNIH SPREMENBAH V NOVM SINDIKALNEM ZAKONU V ITALIJI. - DOMA SO SE VEDNO V OSPREDIJU NASI NOVI GOSPODARSKI UKREPI. - ZATO VAS BOMO SEZNANILI Z UREDBO O KONCENTRACIJI NEKATERIH VAZNIH PANOG INDUSTRIJE V SVETU ZA INDUSTRIJO IN GRADBNENISTVO. - O RAZGOVORU MARSALA TITA S TUJIMI NOVINARJI. - BIVSI ISTRSKI PARTIZANI OBOJAJO PROCES PROTI ANTIFASISTOV V ITALIJI. - IN SE NEKAJ O OBISKIH RAZNIH GOSTOV V JUGOSLAVIJI.

GENERALNA SKUPSCINA OZN JE ZAČELA S SVOJIM DELOM

V Parizu se je v torek začelo VI. redno zasedanje Generalne skupščine OZN. Že po sestavi delegacij se soditi, da naredi pripisujejo temu zasedanju zelo resen značaj, saj so posamezna veda poslala tja svoje najpospešeneje in najvplivnejše diplomate.

Priloge na zasedanju so okrepile tudi mednarodno politično dejavnost, ki se je stopnjevala še prav posebno v zadnjih dneh pred zasedanjem.

Na zasedanju so se pripravili na nekoletno politično dejavnost, ki se je stopnjevala še prav posebno v zadnjih dneh pred zasedanjem.

Na zasedanju so se pripravili na nekoletno politično dejavnost, ki se je stopnjevala še prav posebno v zadnjih dneh pred zasedanjem.

MARSAL TITO TUJIM NOVINARJEM

Minuli teden je imel maršal Tito v Beogradu tiskovno konferenco, na kateri je bilo približno 120 zastopnikov domačega in tujeja tiska.

Maršal Tito je odgovarjal na številna vprašanja, ki so jih postavljali novinarji v zvezi z razpravo na mirovnem zborovanju v Zagrebu, glede odnosov z ZDA in državami Atlantскеga pakta.

Največ odgovorov pa je tovariš Tito dal v zvezi z notranjo ureditvijo naše države in je bilo videti, da jim je naša notranja gospodarska in politična ureditev skoraj povsem tuja in ne razumejo dobro.

MOSADEGH NADALJUJE POGAJANJA V WASHINGTONU

V zadevi anglo-perzijskega spora glede petroleja je prevzela Amerika vlogo posrednika, pariziški ministri predsednik bo po izjavi raznih listov ostal v Washingtonu še nekaj tednov, kjer bo še naprej razpravljal z vodilnimi osebnostmi Amerike o novih možnostih za izhod iz te zagate.

V EGIPTU IN NA KOREJI NOBENIH POSEBNIH SPREMENB

Napetost v Egiptu še ni v ničemer popustila, ker Egipčani ne mislijo popustiti v svojih zahtevah, da mora Anglija zapustiti Sueski prekop. Z druga strani pa bo Angliji težko zadovoljiti Egipca, ker predstavljajo Suez glavno imperialno žilo angleške moči, bogastva in ji daje pečat vesile.

Na Koreji pa se pogajanja vrtiljo še vedno okoli razmejitvene črte in jim dela področje Kesonga, katerega se hočejo polastiti severni kakor južni, zaenkrat še največ preglavje.

NOV SINDIKALNI ZAKON V ITALIJI ZMANJSUJE PRAVICE DELAVCEV

Nov sindikalni zakon, katerega te dni pripravljata italijanska vlada, je povzročil veliko nasprotovanje in močne proteste med italijanskimi delavci in uslužbenici.

SEVET ZA INDUSTRIJO IN GRADBNENISTVO BO EDINI GOSPODARSKI ORGAN ZVEZNE VLADNE

Postopna reorganizacija naše državne uprave, zvezne in republiške, je te dni dobila svojo konkretno obliko. Skozi vse leto so se vršile reorganizacijske zvezne aparata in je veliko število dobrih strokovnjakov odšlo v prijelo.

SVET ZA INDUSTRIJO IN GRADBNENISTVO BO EDINI GOSPODARSKI ORGAN ZVEZNE VLADNE

Postopna reorganizacija naše državne uprave, zvezne in republiške, je te dni dobila svojo konkretno obliko. Skozi vse leto so se vršile reorganizacijske zvezne aparata in je veliko število dobrih strokovnjakov odšlo v prijelo.

MARSAL TITO TUJIM NOVINARJEM

Minuli teden je imel maršal Tito v Beogradu tiskovno konferenco, na kateri je bilo približno 120 zastopnikov domačega in tujeja tiska.

MOSADEGH NADALJUJE POGAJANJA V WASHINGTONU

V zadevi anglo-perzijskega spora glede petroleja je prevzela Amerika vlogo posrednika, pariziški ministri predsednik bo po izjavi raznih listov ostal v Washingtonu še nekaj tednov, kjer bo še naprej razpravljal z vodilnimi osebnostmi Amerike o novih možnostih za izhod iz te zagate.

V EGIPTU IN NA KOREJI NOBENIH POSEBNIH SPREMENB

Napetost v Egiptu še ni v ničemer popustila, ker Egipčani ne mislijo popustiti v svojih zahtevah, da mora Anglija zapustiti Sueski prekop. Z druga strani pa bo Angliji težko zadovoljiti Egipca, ker predstavljajo Suez glavno imperialno žilo angleške moči, bogastva in ji daje pečat vesile.

NOV SINDIKALNI ZAKON V ITALIJI ZMANJSUJE PRAVICE DELAVCEV

Nov sindikalni zakon, katerega te dni pripravljata italijanska vlada, je povzročil veliko nasprotovanje in močne proteste med italijanskimi delavci in uslužbenici.

SEVET ZA INDUSTRIJO IN GRADBNENISTVO BO EDINI GOSPODARSKI ORGAN ZVEZNE VLADNE

Postopna reorganizacija naše državne uprave, zvezne in republiške, je te dni dobila svojo konkretno obliko. Skozi vse leto so se vršile reorganizacijske zvezne aparata in je veliko število dobrih strokovnjakov odšlo v prijelo.

Marsal Tito je odgovarjal na številna vprašanja, ki so jih postavljali novinarji v zvezi z razpravo na mirovnem zborovanju v Zagrebu, glede odnosov z ZDA in državami Atlantскеga pakta.

MARSAL TITO TUJIM NOVINARJEM

Minuli teden je imel maršal Tito v Beogradu tiskovno konferenco, na kateri je bilo približno 120 zastopnikov domačega in tujeja tiska.

Iz življenja in dela naših organizacij

ČLANI SINDIKATA KEMIČNIH — VAŠ REPUBLIŠKI ODBOR JE ZASEDAL

Bolje bomo gospodarili

Glavna misel, ki je prevevala vse razprave članov plenuma Republiškega odbora sindikata kemičnih delavcev in nameštencev Slovenije, ki je zasedal v nedeljo v Ljubljani, je bila, da bodo sindikalne organizacije skrbele za boljše gospodarjenje v podjetjih. Veliko so govorili o tem, kako naj sindikalne organizacije pomagajo delavskim svetom in upravnim odborom pri upravljanju. V tej zvezi so pohvalili sindikalne podružnice v podjetjih papirnice Sladki vrh »Čeršak«, v podjetju »Kamnik«, v papirnici Količev, v steklarni Rogaska Slatina itd., ki nudijo res, kolikor pač morejo pomoči članom delavskega sveta. Omenili pa so tudi nekatere podružnice, ki premalo store za vzgojo članov delavskega sveta pri njih. Nekateri člani recimo niti na seje ne prihajajo redno.

Na plenumu so med drugim sklenili, da bodo še več govorili o go-

spodarskih vprašanjih, tako, da bodo čimbolje znali gospodariti v novem finančnem sistemu. Sklenili so, da bodo pripravili zato seminarje in posebne večerne razgovore, predvsem pa, da bodo o tem več govorili na članskih sestankih. Sindikalne organizacije bodo še vnaprej delale pri pravilni razporeditvi delovnih mest.

Ker je samovoljno razdeljeval plačni fond

Predsedstvo Republiškega odbora sindikata delavcev in uslužbencev trgovskih podjetij Slovenije je že nekajkrat grajalo svojega člana tovariša Leskoviška zaradi samovoljnega razdeljevanja spremenljivega dela plače. Leskovišek, ki je direktor »Prehrane«, ni upošteval tovariških opozoril, temveč je še nadalje samovoljno razdeljeval plačni fond. Za te svoje po-

VESTNO SE BRIGAJO ZA FINANČNO POSLOVANJE

Sindikalni svet na Bledu je pred kratkim na svoji seji razpravljal tudi o finančnem poslovanju podružnic. Sklenili so, da povabijo vodilne odbornike iz podružnic, naj prinesejo na vpogled blaginjske knjige, ki jih bo pregledal nadzorni odbor. Nadalje so sklenili, da opozorijo vse podružnice na redno finančno poslovanje. Članj izvršnega odbora sveta pa bodo po možnosti obiskovali seje in bodo nudili pomoč podružnicam. Določili so tudi pregled blaginjskega poslovanja za nekatere druge podružnice.

stopke je bil tudi javno kritiziran v članku: »Šest mesecev novega sistema trgovanja v trgovini«, ki ga je objavila »Ljudska pravica«. Predsedstvo Republiškega odbora je sklenilo, da Leskoviška zaradi njegovih prestopkov, ki kvarijo ugled sindikalnega funkcionarja, izključijo iz predsedstva, na prihodnjem plenumu pa bo predložilo, da ga člani izključijo tudi iz plenuma.

NAŠA VODSTVA POTREBUJEJO DELAVNE ČLANE

Na seji predsedstva okrajnega sveta v Idriji so pritegnili v predsedstvo namesto enega nedelavnega člana, katerega so razrešili njegove dolžnosti. Tova. Danila Severja, predsednika okrajnega sodišča.

Zaradi tega so med drugim sprejeli sklep, da bodo vsi odborniki širili »Delavsko enotnost« in mesečnik »Sindikati«.

Kaj kmalu bomo ugotovili, kako bodo ta sklepi izvedli.

Obrtni delavci, kaj mislite o krajevnih upravah

V Republiškem odboru sindikata obrtnih delavcev so mnenja, da so uprave krajevnih podjetij nepotrebne. Prinašajo nekaj navedb v osvetlilno tega stališča, kot doprinos k razpravi o tem vprašanju.

Uprave podjetij so se ukvarjale z zelo različnimi stvarmi. Enotne pa so bile v tem, da so vodile nadzor nad delavnicami in jih oskrbovale z materialom. Poleg tega se je o vsem gospodarjenju v podjetjih odločalo le v upravi. Na posvete v uprave pa so povabili kvečjemu poslovodjo delavnice.

Ob takem načinu dela se delavski svet naravno niso mogli razviti in so se le slabo uveljavljali. Imamo celo pri-

mere, kot je krojaška delavnica v Domžalah, da niti ne vedo, kdo je predsednik delavskega sveta ali upravnega odbora. In to ni osamljen primer!

Nekaj več težav pa so delale te uprave pri izdelavi osnutkov pravilnika o plačah. Večino pravilnikov so izdelali kar v upravah brez posvetovanja z delavci in so bili ti pravilniki tudi temu podobni.

Kaj pa mislite pri vas? Povejte še vi svoje mnenje.

Velenjski rudarji nočejo »zaspanih« v odboru

Na zadnji seji Izvršnega odbora podružnice so člani izključili iz Izvršnega odbora Rudolfa Novinška, ker je zamenjal svoje dolžnosti. Opozorili pa so člani Karla Zlodeja, Antona Štajnerja in Antona Miletiča, naj redno obiskujejo seje Izvršnega odbora.

Uslužbenci državnih ustanov, člani Republiškega odbora so govorili o vašem delu

V ponedeljek je bil v Ljubljani razširjeni plenum Republiškega odbora sindikata uslužbencev državnih ustanov Slovenije. Na plenumu so veliko govorili o gospodarstvu in vseh dosedanjih gospodarskih ukrepih in o zaščiti vlogi sindikata, o disciplinskih sodiščih, nezakonitostih itd. Na plenumu so prišli tudi člani iz številnih podružnic.

V tej sindikalni podružnici so pozabili na svoje obveznosti

Nadzorni odbor Republiškega odbora sindikata delavcev in nameštencev živilske in tobakne industrije Slovenije je zadolžil Republiški odbor, naj pregleda poslovanje in delo sindikalne podružnice Mlinskega podjetja Ptuj, ki že od februarja meseca ne pošilja članarine in obračunov.

O tržnih problemih so razpravljali

Mestni svet na Jesenicah je povabil na svojo sejo zastopnike mestnih gospodarskih združenj, med njimi povabil tudi zastopnike mestnega trgoveškega podjetja. Na tem posvetu so obravnavali tekoča vprašanja jeseniškega trga.

iskovati. Za tiste, ki imajo premalo izobrazbe, pa bodo pripravili poseben pripravljalni razred.

LJUDSKI UNIVERZI BODO POSOJALI DVORANO BREZPLAČNO

Okrajni svet v Soštanju je na svoji 19. redni seji sklenil, da bo dajal ljudski univerzi v Soštanju za njena predavanja dvorano brezplačno v uporabo.

Dopisnika za naš list so izbrali

Iz Soštanjja so nam sporočili, da so sindikalni odborniki na seji sindikalnega sveta razpravljali tudi o tem, kako naj sodelujejo v našem sindikalnem listu. Za sedaj so izbrali tovariša Rada Boroviča, da nam bo včasih kaj napisal o njihovem delu. In tako je prav! Sindikalna vodstva naj nikdar ne pozabijo na svoj list. Tudi pri vas ne smete!

Iniciativni odbor za gradnjo kopališča

Pred kratkim so na krajevnem posvetovanju sindikalnih odbornikov v Domžalah predlagali, da bi zgradili krajevno javno kopaljšče. Sklenili so, da se bodo posebej sestali zastopniki raznih kolektivov in ostali družbeni čimtelji in osnovali iniciativni gradbeni odbor. Predstavniki delovnega kolektiva tovarne »Tokos« pa je že na tem posvetu izjavil, da bo njihovo podjetje prispevalo za to gradnjo pol milijona dinarjev.

Iz raznih krajev nam pišejo

Tolminci sodijo, da je pri njih mleko predrago

Iz tolminskega okraja nam pišejo delavci, da je pri njih mleko dražje kot marsikje drugod, kjer ni živinoreja glavna panoga. Pri njih kmetje prodajajo sir po 320 in 380 dinarjev kilogram. Za ta denar se da kupiti 2 kg sladkorja. Če preračunamo koliko mleka je treba za kilogram sira ali masla, potem stane na Tolminkem liter mleka povprečno po 30 do 33 dinarjev. Tako drago še v Ljubljani ni, kjer vse mleko uvažajo od drugod.

Cene siru in mleku dvigajo posamezni nakupovalci. Nakupovalec Petkovšek iz podjetja »Mlek« v Ljubljani je dobil 600.000 dinarjev kredita, da bi nakupil mleka v tolminskem okraju. S kmetijsko zadrugo v Soči se je dogovoril, kaj bo nakupoval. Za mleko mu ni bilo mar, pač pa je od kmetijske zadruge in zasebnih kmetov kupil 1400 kg sira in ga plačal po 380 dinarjev za kilogram. Razen tega, da je bil sir drag, je bil tudi svež in nedozorel, kar škoduje zdravju potrošnikov. O takih stvareh bi se morali delovni kolektivi v naših trgovskih podjetjih malo »pomeniti«, zaključujejo podnovno delavci s tolminskega.

Mnogo težav so dobro prebrodili

Delovni kolektiv rudnika barita Pleše pri Škofljici nam sporoča, da je izpolnil

Jezuitove zvijače in svojevrstni »romarski nagibi«

Pred časom so se v Svetem Petru pod Svetimi gorami naenkrat znašli protidržavni lepaki. Kdo bi danes pregreval, kaj so njega pisci vse »namodrovali«: vsakomur je jasno, da so pisci sami že imeli slabo vest, ker se lepakov niso upali odkrito natisniti in razdeliti, ampak

Ulesa, da mu priskoči na pomoč, da bosta skupaj pač laže dobila avto. Kako sladak je bil naš jezuit, ko je »pretentavale« Karla Ulesa. No, Grafenauer pa je tudi sam precej »moder«, predsedovko o poštenju in njim podobnih, se je tudi znal že zdavnaj osvoboditi. Zato je eno-

CE PREBEREŠ TA ČLANEK, BOŠ IZVEDEL, KAKO JE EDEN IZMED NEPOSTENIH JEZUITOV PRETENTAL CELO DELAVCA, DA MU JE POMAGAL PRI NEPOSTENEM DELU

so se lepaki pojavili, takole pravimo pri nas po domače »kot da bi jih bog dalec, no, skrivaj pač. Seveda, pri nas poštena beseda vedno pošteno mesto najde in ni nobene pravične stvari treba »skrivaje govoriti. No, tudi naši lepaki niso v Sveti Peter iz »neba padli, ne, ne, nekdo jih je tja prinesel. Kdo pa so ta nekdo?«

Istega dne kot lepaki so »priromali« v Sveti Peter pod Svetimi gorami »romarji« iz Brezja pri Mariboru, vodil pa jih je jezuit Radevogt Grafenauer. Kaj čudni »romarski nagibi, kaj? Prevdrači pot Štajerske zato, da si »olajšaš dušo« s tem, da raztreseš nekaj lepakov, ki vsebujejo par hudobnih lažil! Pa si oglejmo te naše »vrle romarje« in njihovega »pastirja«!

Poglej no, poglej, Radevogt Grafenauer! Ali ni ta mož pred časom na vse mile viže prosil vodstvo tovarne avtomobilov v Mariboru, da mu posodijo prevozno sredstvo, ker bi rad popeljal »važane« na izlet v rodno vas tovariša Tita, v Kumrovec. Seveda je bil to on! In kako je znal biti »ogorčen«, ko mu tam niso hoteli dati avtomobila. Pomislite, tak plemeniti nagib in ti ljudje ne dajo avtomobila! Kar se ne da zlepa, se mora z zvijačo, je pomodroval naš »vrlic« jezuit in pregovoril delavca Karla

stavno natipkal prošnjo za avto, je naslovil na SAP v Mariboru, za podpis pa seveda nekaj, čemur »gre verac« recimo v njegovem primeru izobraževalno umetniško društvo »Lipa« Brezje pri Mariboru. Pa še malo zvijače! Tokrat naš jezuit ni šel sam na SAP, ampak je po »kostonj« v žerjavico poslal lepo Karla Ulesa. Zakaj bi mu pač on drugače služil, če ne za take »male« uslugice. In SAP jim je dal avto.

Grafenauer je zbral romarje, pripravil »poptotnico« z lepaki in so jo odjadrili. Toda, Kumrovec ti romarji niso videli od blizu. Kar v Sveti Peter so jo mahnil, tam pa so odpravili svoje »pobožnosti« tako, da so nasejali na skrivaj nekaj lepakov. No, pa take »pobožnosti« za njih niso vendar nič novega. Saj »gospod« tudi doma ob »pobožnostih« take stvari govori, kot so bile sedaj napisane.

Čudni »romarji«? Končno pa še ta smola. Mestno tožilstvo v Mariboru je zaradi »svojevrstnih pobožnosti« obtožilo Grafenauerja, ki ima tudi sicer precej slabo vest, kar se tiče poštenja, iskrenosti in podobnih vrlin pa tudi ni nič kaj natančen. V kratkem bo o njegovi krivdi razsojalo sodišče v Mariboru.

ČLANI TRGOVSKEGA SINDIKATA LAHKO MNOGO PRISPEVAJO K ODPRAVI NAPAK V TRGOVINI

Vsako preplačevanje je škodljivo

Prenekatero grenko smo že izrekli na račun trgovine, včasih upravičeno, drugič tudi kakšno neumestno. Prejšnja leta in še lani smo se jezili, ker so v trgovinah pozimi prodajali letne čevlje, v »pasjih dnekih« pa blago za zimsko suknje. Toda ta čas, ko je trgovina večji del samo delila to, kar je dobila, je minil. Sedaj pričakujemo od nje, da bodo poslovne založene z vsem kar premoremo, pričakujemo, da nam bo nudila čimboljše in cenejše izdelke in pridelke.

Kako se je torej trgovina pripravila in kako že opravlja svoje naloge v sedanjih sprovedenih razmerah. Ponekod dobro, drugje slabše. Tam, kjer vedo, da je trgovina most med proizvajalci in potrošniki, so se založili z vsem. V krajevnih trgovskih podjetjih v Medvodah se hvalijo, da imajo v svojih poslovalnicah vse mogoče od prehranbenih predmetov do raznovrstnega tekstilnega blaga. Iz soštanjkega okraja nam pišejo, da sta kmetijska zadrugi Sent Florjan in Čorenje bolj prazni kakor polni. Poslovodja menda ni samostojen, upravni odbor zadruge pa mu prav malo pomaga. To seveda ni prav! Zadruga ne bo mogla postreči delavcem, niti kmetu ne bo privabila k sebi, da bi prodal, kar ima preveč in kupil, kar ima trgovina vajljivega zanj.

Ker smo že pri kmetu, postojmo nekoliko pri trgovanju z njim in pri trenutno najvažnejši vlogi trgovine. Trgovina je v tehle dnehi kot velika tehnična, katere kazalec kaže, kako smo založeni z industrijskim blagom in poljskimi pridelki. Industrijskega blaga je obilo, seveda tam, kjer so si ga pravočasno preskrbeli; izlozbe in police so polne, kakor že dolgo ne. Napak bi bilo trditi, da nam poljskih pridelkov manjka. Ne, letina je bila razmeroma dobra. Poglejmo samo pridelke krompirja. Računajo, da je tržnega presežka krompirja pri nas v Sloveniji okrog 10.500 do 12.000 vagonov. Če ga pri nas porabimo okrog 5000 vagonov, mora ostane krompirja biti še vedno nekatere založen. Tudi koruza je lepo obrodila, fižola ni stisnila suša, dobra je bila letina za pšenico, jabolka itd. Vse lepo, bo pripomnil marsikdo, toda zakaj ni vsega tega na trgu. No in priznajmo, da smo si tega v precejšnji

meri krivi sami. »Brez grehac« pa tudi ni trgovski aparat. Kmet še ni v pravi stiski za denar, saj bi drugače vsega ponujal od hiše do hiše. Mi pa mu ga kar po silji tiščimo v roke, ko preplačujemo jabolka, krompir, mleko, jajca in drugo. Nekateri sindikalne organizacije se še niso otresele »trgovstac«. Kar kosajo se na terenu, katera bo več odkupila in dostikrat ne gledajo, po čem kmetu plačajo to ali ono. In tako sami, prav sami na veliko veselje kmetu zvišujejo cene, ki so že tako visoke. Tovariš, ki čitaš te vrstice, premisli ali nisi tudi ti pripomogel k višjim cenam, namesto, da bi počakal, da ti prinese kmetje tudi kaj na trg.

Rekli smo že, da tudi trgovska mreža ni »brez grehac«. Velika hiba je, da trgovina še ni zajela sleherni tudi najbolj oddaljeno vas. Ko so bila razpuščena okrajna odkupna podjetja, ki so obvezno odkupovala pridelke na svojem okolišu, so namesto njih nastopili celi štabi nakupovalcev. Mestna trgovska podjetja so se ponekadež že začela kar kosati, kdo bo več nakupil, in tudi marsikdaj preplačala in tako dvigala cene, ne zato da bi bil trg bolj založen, marveč so marsikje mislili le na dobiček. Nakupovalci so računali na provizijo, niso pa mislili tudi na škodo, ki jo delajo. Trgovinska inšpekcija iz Maribora je nedavno poslala svoja poročila, v katerem je zapisala, da je nakupovalec Mestne klavnice v Mariboru, ki je menda tudi komercialni direktor, dobil razen svoje plače v dveh mesecih čez 8.700 dinarjev premije. Okrajno odkupno podjetje OZKZ Radovljica je dajala svojim nabavljajem 2 dinarja premije za živo težo živine, ki so jo nakupili. In tako so nakupovalci v septembru zaslužili povprečno po 28.000 dinarjev. Franc Drevenšek, nakupovalec »Povrtinac« iz Celja je plačeval prašice po 160 dinarjev za kg žive teže, kar nikakor ni zdravo, zato so mu člani trgovinske inšpekcije zasegli 200.000 dinarjev in jih poslali Narodni banki. Seveda se tudi krompirja ni branil, plačeval pa ga je po 13 dinarjev. Seveda bo tudi nakupovalec in takšemu lovu za dobiček moral biti kmalu konec. O tem naj tudi sindikalne podružnice malo bolj resno razmislijo.

Že pred podražitvijo prometa na železnici, predvsem pa še po podražitvi, je promet v industrijskih centrih nekoliko padel. Iz tega bi lahko zaključili, da trgovina ni več tako živahna, kakor nekada. Toda učetli smo se. Trgovska podjetja Slovenije so za 150.000.000 dinarjev več iztržila, kakor pa so to planirali v oktobru. Gotovski promet so presegli za 300 milijonov dinarjev. Te številke nam povedo, da če je trgovina v industrijskih centrih in v mestu nekoliko upadla, je zaživela tem bolj na podeželju v oddaljenih krajih, ki niso povezana z mestom. In prav to mi hočemo, hočemo da bodo kmetijske zadruge bolj založene z blagom, da bodo razvile živahno trgovino s kmetom in odkupovala od njega vse, kar bo hotel prodati, ker se mu ne bo izplačalo prevažati svojih pridelkov po železnici.

Mogoče so nekateri mislili, da bo velika škoda za naše tržišče prav to, ker se je vlak podražil. Vsi ti, ki so tako računali so se zmotili. Poglejmo si samo primer v Mariboru! Še pred tedni bi lahko sredi dneva z lučjo iskal kmeta, ki bi pripeljal krompir z vozom na trg. Te dni pa kmetje iz bližnje okolice Maribora že vozijo krompir na trg z vozi in ga ponujajo po 13 dinarjev. To nam prav lepo pove, kaj pomeni gospodarska disciplina, če nečemo kupiti ob vsakem času in po vsaki ceni, kar bi radi imeli, marveč čakamo, da bo proizvajalec ceno še znižal in takrat se bomo založili z vsem, kar potrebujemo.

Domovina, ti si kakor zdravje

Naš slovenski rojak Stefan Adamič, ki je sedaj član pevskega društva v Merlenbachu - Fleming v Franciji, je letos obiskal svoj rojstni kraj. Pred nedavnim je poslal svojim rojakom pismo, s katerim pozdravlja vse domače in znance. Med drugim piše: »Najbolj se vas spominjam jaz, ki sem bil po dolgih letih spet srečen in vesel v svoji lepi rojstni domovini med svojimi domačimi in znanci. Tople pozdrave pa vam pošilja tudi naš pevski zbor »Slavček« iz Merlenbacha. Jaz sem bil navzoč avgusta v Slovenskih Konjicah na prireditvi tamošnjega pevskega zbora Zveze borev in sem poslušal prekrasne pesmi, ki so jih lepo zapeli moji prijatelji in znanci. Najlepša hvala še enkrat za to lepo doživitev.«

»SLOVENIJA SPORT« IZPOLNILO LETOŠNJI PLAN PROMETA

20. oktobra letos je trgovsko podjetje »Slovenija sport« izpolnilo plan prometa v letošnjem letu. Plan prometa so uspeli izpolniti, ker so nudili potrošnikom čim boljše blago.

Kako tekmujeemo za dan naše vojske

Lepo vezilo obletnici naše vojske

Zadnji nedeljo v minulem mesecu so delovni kolektivni Sekcije za vzdrževanje proge v Mariboru v počastitev naše Armade odšli prostovoljno popravljati železniško progo na nekaj odsekih. Ena skupina je delala na odseku Hoče-Tezno, druga v predoru »Počehova«, tretja na progi Vuzenica-Dravograd, četrta pri gradnji čuvajnice v Vuzenici, peta pa na progi med Ormožem in Moškanjci. Tovariši Ivanuša Anton nam piše, da so ob zaključku dela zaigrali na harmoniko nekaj poskočnih in se potem razšli zadovoljni, da so prav v počastitev naše vojske opravili tako potrebna popravila pri vzdrževanju železniških

prog. Res lepo vezilo obletnici naše vojske!

Ali veš, kaj je to jeseniška »kurirska pot«

Zmagali so: Knific, Benedičič in Vister

V okrilju tekmovalja na čast naše vojske so priredili na Jesenicah lepo in zanimivo prireditev, ki so jo imenovali po partizansko »kurirsko pot«. To je pohod na 10 km dolgo pot, ki jo smeš prehoditi ali preteči, med potjo pa izročiti sprejeta naročila. K tekmi so se pripravili delavci iz raznih obratov železarne in še posebej člani društva »Jože Gregorčič«. Skupno je tekmovalo 62 tekmovalcev, ki so nastopili v 21 ekipah. Najboljši uspeh je dosegla ekipa smuškega kluba »Jože Gregorčič«, ki je v postavi Knific, Benedičič, Vister prehodila pot v 51 minutah, druga je bila skupina mladincev iz komunalnega oddelka (Gašperšič, Zalokar, Ambrožič) s časom 1 ura 2 min. in 18 sek., ter tretja ekipa elektrodelaavnice (Drobnjak, Kuljat in Ginter) v času 1 ura 3 min. in 18 sek. Lepa zamisel, lep doprinos v tekmovalju!

V TOVARNI AVTOMOBILOV V MARIBORU

»Poglejte jih naše nove gasilke«, je ponosno pokazal sliko nekdo iz tovarne. To desetino smo ustanovili sedaj v tekmovalju za počastitev desete obletnice naše vojske. Dekleta, žene in matere — nova gasilska enota. Tako raste moč našega zaledja. Danes so še malo začetniške, toda pridite pogledat pred kraj tekmovalja in videli boste koliko se bodo že izurile, prav pravi gasilci bodo.

Delovni kolektiv tovarne »Zlatorog« v Mariboru nam predstavlja tovarišico Anico Gselman iz brigade »Kozmetika«. Ona je bila v tekmovalju za počastitev obletnice JA (meseca avgusta) ko je njihov kolektiv pridobil drugo nagrado od Glavnega odbora Zveze borcev najboljša delarka v podjetju. Le pogledimo jo pri njenem vestnem delu! Na mizi stoji prehodna zastavica, ki jo prejme najboljša delarka v podjetju.

To pa je tovariš Erik Polšek, ki je bil v tekmovalju delovnega kolektiva Tovarne »Zlatorog« v Mariboru in streljanju prvi. Dosegel je 77% vseh možnih krogov. Verjetno bo poizkusil svojo srečo tudi v tekmi s streli iz drugih kolektivov, da bo še bolj precenil svoje sile.

Ali smo zapisali res najboljše?

Ni še teden dni na okrog, odkar je izšla zadnja številka našega lista, pa smo že prejeli iz Laškega pismo od tovariša Lojzeta Lešnika, tamošnjega rudarja. Bral je v našem časopisu tudi članek... »in pri rudarjih v Laškem« pa se je malo razhudil na dopisnika, češ, da ni vse prav in dobro povedal. Pravi, da v časopisu nismo pohvalili res najboljših. On je mnenja, da so od navedenih v proizvodnji bolj zaslužni Karel Ravnihar, Rudolf Špan, Peter Zohar. Prav je, da se je oglasil in povedal svoje mnenje. Preden v delovnem kolektivu za nekoga rečemo, da je najboljši, je potrebno, da se posvetujemo z vsemi delavci, samo tako je prav. In iz tega naj si vodčji tovariši sindikalne podružnice v Laškem tudi vzamejo potreben pouki!

Sovražno postojanko Zavodnjjo so »osvobodili«

Člani sindikata pri podjetju »Gradis« v Sočtanju so zadnji nedeljo v oktobru napravili velik pohod na Zavodnjjo, to je kraj, kjer je padel partizanski pesnik »Kajuha«. V Zavodnji je bila »sovražna vojska«, ki so jo kmalu po šesti uri zjutraj obkolili in v jurišu zavzeli vas. Po zavzetju vasi so si skupno ogledali okolico. Tovariši Mesarič je udeležencem »napada« pripovedoval o svojih izkušnjah iz časa partizanskega bojevanja, kuharji pa so jim pripravili dobro kosilo. Sredi popoldneva, ko je bilo razpoloženje naj-

lepše, pa so naše »partizane« presenetili »padalci« ki so se jim spustili prav za hrbtom v Lajšah pri Sočtanju. Toda tudi tokrat so naši »partizani« res vzorno in z veliko bojne veščine »unicili« padalske enote. Če se bodo še tako vestno urili, bodo res vedno znali uspešno in dostojno braniti naš rod in našo rodno grudo pred vsakim zavojevalcem. Res pa je škoda, da so slike, ki nam jih je o teh »bojih« poslal tovariš Lojze, preveč meglene in vam ne moremo predstaviti naših »partizanov«.

Prva, toda ne zadnja desetina gasilk, ki so jo ustanovili v Tovarni avtomobilov v Mariboru. Koliko deklet in žena pa ali se lahko kosate z Mariborčankami?

Kulturni zapiski

Pri Državni založbi Slovenije je izšla zbirka pesmi Toneta Seliškarja z naslovom: »Pesmi in spevi«. Zbirko je uredil Fran Albreht, ki je tudi napisal izčrpen uvod in dal lastno oceno Seliškarjevega pesniškega dela. V zbirki je zbranih nad 80 najboljših Seliškarjevih pesmi iz zbirke: »Trbovlje«, in »Pesmi pričakovanja«, ki so išle že pred vojno in pesmi, ki jih je napisal med NOB in po osvoboditvi.

V istrskem okrožju je bil konec oktobra drugi italijanski festival. V Piranu so nastopale razne umetniške skupine iz večjih krajev Istre, kakor folklorne skupine iz Koprja, Rovinja, Buja, Grozjanja itd., balet iz Reke, godbene in dramske skupine itd. Nastopil je tudi slovenski pevski zbor koprškega radia. Ob zaključku festivala so bile v Piranu na Tartinijevem trgu manifestacije z govori in nastopi pevskih zborov, folklornih skupin, baleta in godb.

Te dni obhaja sarajevsko gledališče 30. obletnico svojega obstoja. V oktobru leta 1921 je sarajevski gledališki ansambel postavil na oder prvo dramsko predstavo. Od tedaj teče zgodovina sarajevskega gledališča. Med drugimi vodilnimi osebami je nekaj časa to gledališče vodil tudi Branislav Nušić, nam znan po številnih dramskih delih, v katerih je bil politike v stari Jugoslaviji, tedanje režime in družbo. Po narodnoosvobodilni vojni se je sarajevsko gledališče še bolj razmahnilo in je leta 1946. dobilo tudi svojo stalno opero. Ob proslaviti 30. obletnice sarajevskega gledališča, so v Sarajevu odprli gledališki muzej LR Bosne in Hercegovine in razstavo, ki prikazuje, vsa bosanska gledališka dela, rokopise še iz dobe avstrijske okupacije.

Umetniška zadruga v Ljubljani razstavlja najnovejša dela akademskega slikarja in kiparja Lojzeta Kogovška.

Preteklo nedeljo je v Domu sindikatov v Ljubljani pričelo z delom novo gledališče, ki so ga ustanovitelji imenovali »Komorno gledališče«. Umetniški vodja tega gledališča je Emil Frelih, vodja sindikalnega gledališča v St. Vidu. Člani gledališča pa so igralci raznih amaterskih odrov v Ljubljani. Gledališki ansambel se je predstavil s Feldmanovo dramo: »V mraku«, v nedeljo pa z Benedičičevo komedijo »Dva decata rdečih rož«.

Ni dolgo tega, kar je imel SKUD tovarne glinice in aluminija v Strnišču izredni občni zbor, na katerem so stari in novi člani društva razpravljali o vseh društvenih problemih posebej o delu dramske skupine. Sklenili so, da čimprej obnovijo delovanje te skupine. In res so začeli. S pomočjo uprave in članov društva so uredili oder, igralci pa so ta čas pripravili komedijo Aida Benedičičeva »Dva decata rdečih rož« in z njo pred kratkim otvorili sezono v Strnišču. Pri izdelavi scene je sodeloval tov. Rijavec, član SNG, igra pa je režiral Vilko Lipuša. Kot nam pišejo, je predstava zelo lepo uspela, kar je potem dokaz, da imajo v Strnišču dober igralski kader, ki obeta, da se bo predstavil še z marsikaterim dramskim delom.

Mariborska založba »Obzorja« je izdala knjigo Louisa Adamiča z naslovom: »Iz dveh domovin«. Knjiga obsega zbirko Adamičevih izjav, reportaž in črtic iz posameznih njegovih knjig. V teh delih Adamič opisuje usodo jugoslovanskih in drugih izseljencev.

Odbor ljudske prosvete v Kranju se bo moral bolj brigati za društva

Pretekli teden je imelo svoj občni zbor naše društvo »France Prešeren« v Kranju. Iz poročil na zboru se je dalo pozvati, da sta najboljše skupini v tem društvu moški in ženski pevski zbor, ki sta bila tudi pri zadnji kategorizaciji prvaka Slovenije. Med prizadevnimi člani društva pa so Peter Lipar, strokovni glasbeni vodja, Marko Štuk e c, režiser, Zdenko Motelj, dirigent godbe in drugi. Na zborovanju so mnogo razpravljali o potrebi na tem, da se poglobijo društvene vezi med člani in da se posveti še več pozornosti kulturni izobrazbi članstva. Precej članov

društva je obsojalo malomarni odnos mestne Ljudske prosvete do društva, ki se za društvo, kot so navajali, sploh ni brigala drugače, razen takrat, kadar je bila potrebna kakšna »na hitro« roko pripravljena prireditev. je moralo društvo pripraviti. Občni zbor je bil zelo živahen. Dve stvari pa lahko prigovorimo članom »Prešerna«: do konca občnega zbora je ostalo vsega 32 članov, kar temu društvu gotovo ni v ponos in drugo, delovno predsedstvo je zelo zavlačevalo potek zborovanja, kar je nedvomno tudi vplivalo na predčasen odhod članov.

Kako smo se letos pripravili za plodno ljudsko-prosvetno tvornost

Pred nami so tisti meseci v letu, ko se ljudska umetniška tvornost prosvetljevanje in izobraževanje najbolj razmahne. Pa saj ni nič čudnega: jesenski in zimski večeri človeka kar silijo k temu, da je več v zaprtih prostorih, da se bolj »ogreje« za knjigo. Letos pa bomo morali tudi s svojimi prejemi malo bolj varčevati kot smo marsikje doslej, pa si bomo tudi iskali več družbenega razvedrila, pomenu, zabave v naših društvih. To bo samo zbljzalo ljudi, ne pa, kakor nekateri mislijo, da bo sedaj vse prosvetno delo zamrlo, če ne bo več »dotacije« kot doslej. Prav zato pa je zelo velikega pomena, kako so naša društva pripravljena na svojo nalogo in kako se sploh zavedajo svojih nalog, ali samo »sanjajo« od kje sedaj dobijo dotacije, kot imamo nekaj primerov.

Prav v teh dneh je sklicalo vodstvo Ljudske prosvete Slovenije posvetovanje

s tajniki okrajnih odborov Ljudske prosvete, na katerem nedvomno pretresajo najpomembnejša vprašanja. Posvetovanje se vrši v Ljubljani. Vas zanima program posvetovanja? No, pa si oglejmo najvažnejše stvari. Prvi dan je posvečen obravnavi delovanja izobraževalnih tečajev in ljudskih univerz, problemom našega tiska in razgovoru o smislu novih gospodarskih ukrepov s posebnim ozirom na gospodarske prilike naših prosvetnih in izobraževalnih ustanov.

Drugi dan je razprava o ljudskih knjižnicah in čitalnicah in o glasbenih šolah ter glasbenem življenju ljudsko-prosvetnih društev.

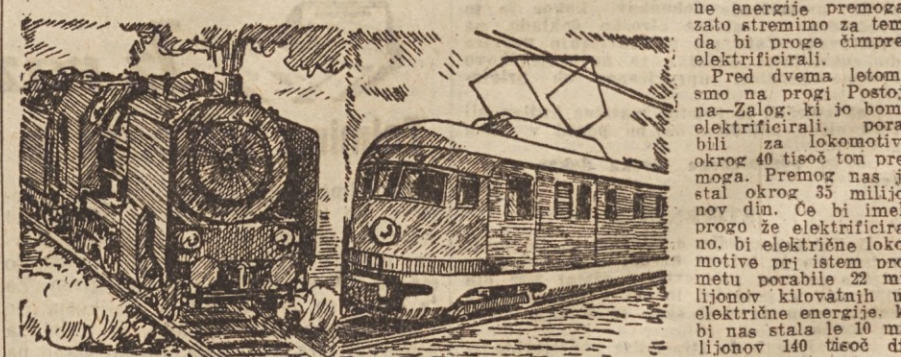
Tretji dan pa je razprava o ljudskih odrih in dve predavanji. Poleg tega si ogledajo zborovalci ljudskoprosvetne ustanove v Ljubljani.

Program je zelo zanimiv in bogat. Drugič bomo kaj več napisali o tem, kaj so zborovalci sklenili. Sedaj pa je važno, da se vodstva naših društev tudi neposredno pomenujo s tajniki okrajnih odborov Ljudske prosvete, ki jim bodo zelo radi povedali, kaj vse so se na razpravah v Ljubljani naučili.

IZGUBLJENE SINDIKALNE KNJIZICE

Sindikalne knjižice so izgubili in jih proglašajo za neveljavne: Pratinik Angela iz Celja, krojaška pomočnica, št. sind. knj. 7249 in Kosenlna Pavle iz Poljč. p. Begunje.

Železnica največji »razsipnik« premoga

Prednjači pa vendar kolektiv lesne galanterije

Delovni kolektiv trinaestih okrajnih podjetij iz Celja-okolica zelo vestno tekmuje v čast obletnice naše JA. Iz dosedanjih uspehov povzemamo, da je bil v mesecu juliju najboljši kolektiv tovarne lesne galanterije v Rimskih Toplicah, v avgustu pa tekstilne tovarne v St. Petru in tako dalje. Vendar pa, kot nam pišejo po skupnih uspehih v vseh dosedanjih mesecih, le še prednjači kolektiv lesne galanterije v Rimskih Toplicah. Delavcem kolektiva, ki zmagajo, podelje vsak mesec manjše nagrade.

OBVESTILO SINDIKALNIM ČLANOM

Centralni svet ZSJ, uprava za organizacijo dopustov, obvešča, da bodo od 15. t. m. dalje začasno zaprti naslednji počitniški domovi: »Ivan Lutič« — Lavčevič, Kaštel Stari, »Orce Nikolov« v Ohridu in »Otokar Keršovani« v Opatiji. Napotnice, ki so bile izdane za navedene počitniške domove, pa veljajo za počitniške domove »France Rozman«, Gozd Martuljek, »Sumadija«, Arandjelovac in »Marjin dvor« v Dubrovniku, vendar je treba pred odhodom v kateri koli teh domov pisмено obvestiti upravo doma. Vsa navodila glede odhoda, vožnje in objav dobite pri svoji sindikalni podružnici.

POMEN IN NALOGE SVETOV

(Nadaljevanje s 1. strani) dikatov postajajo v naših organizacijah vedno bolj izrazito splošno vodstveni in usmerjevalni organi strokovnih organizacij, neposredno vodstveno delo pa vse bolj preha na posamezne sindikate. To bo nedvomno obogatilo strokovno delo naših sindikatov.

ORGANI ZVEZE SINDIKATOV MORAJO POSTATI PO SVOJEM DELU »SVETI«

Za razvoj organov Zveze sindikatov pa je sedaj potem res bistvene važnosti, da streme k temu, da postanejo dejansko sveti in to po svojem sestavu in načinu dela. Republiški svet je recimo že sklepal še o nadaljnjem skrčenju števila poklicnih odbornikov v tem vodstvu. Seveda to enako velja za naše okrajne (krajevne) svete. Ker smo sedaj že pred pripravami na naše letne skupščine ni odveč, če tudi to pot povemo, da je treba že sedaj misliti, koga bomo izbrali v okrajne (krajevne) svete. Zakaj je to tako važno? Odslej ne bomo imeli, razen redkih izjem, v krajevnih (okrajnih) svetih nobenega poklicnega odbornika več. To se pravi, da bodo morali pač izvoljeni odborniki sami izpolnjevati vse družbene obveze, ki jih ima član sveta. Poleg tega, kot smo videli, delo sveta ne bo v izvrševanju nekih tekočih opravil, ampak v obravnavi vseh družbeno pomembnih vprašanj v življenju in delu naših delavcev in organizacij. Svet bo zavzemal stališče do posameznih vprašanj in če bodo člani sveta hoteli, da njihove razprave ne bodo neplodne, bodo morali o tem mnogo govoriti s člani, spoznavati njihove poglede, jih učiti in jih usmerjati. Zato bo potrebno, da bodo v svetu zastopniki iz čim večjega števila podružnic, v okrajnih svetih pa iz podružnic celotnega okrajnega področja in ne tako kot imamo sedaj precej primerov, da je okrajni svet samo po imenu okrajni, po sestavu pa izbran le iz članov podružnic v okrajnem središču. Seveda je sestav bodočega »sveta« predvsem odvisen od tega, koga bodo na skupščino poslale podružnice. Vodstva podružnic pa naj

že sedaj vedo, da bo odslej glavno pomoč sindikalnega sveta podružnici mogoče nuditi prav njihov član »sveta«, ki bo nekaka organska vez podružnice s »svetom«.

Pri tem, ko se morajo naši organi Zveze sindikatov razviti v dejanske svete, je velike važnosti še to, kako bodo znali okrajni (krajevni) sveti usmerjati krajevne odbore sindikatov in odbore društev, ki delujejo v okrilju sindikatov. Zato ni brez pomena tudi določilo statuta, da se delegati za okrajno (krajevno) skupščino volijo na skupščinih sindikatov. Tako bodo že na vsaki skupščini nujno obravnavali tudi vprašanje krajevnih odborov in nedvomno bodo v svete izvoljeni tudi delegati iz krajevnih skupščinskih sindikatov. Tako bodo zastopniki iz omenjenih organov neposredno sodelovali v delu sveta in s tem prevzeli tudi polne moralne obveznosti, da bodo izpolnjevali sklepe tega vodstva v svojih organizacijah.

Z DELOM V KOMISIJAH BOMO RAZŠIRILI DELOVANJE »SVETOV«

Naš Republiški svet je tudi že razpravljal o tem, da bodo pri svetu osnovane posebne komisije, predvsem organizacijska, prosvetno-izobraževalna in gospodarska komisija. Tem komisijam bo po potrebi dovoljeno, da si osnujejo še posebne podkomisije. Ta predlog bo svet tudi, tako kot predvideva statut, obravnaval na svojem prvem naslednjem plenarnem sestanku. Izbor komisij, ki bodo dobile nalogo, da skrbno proučujejo vsa vprašanja, ki sodijo v njihovo področje in dajejo svetu svoje predloge samo dopolnjuje delo svetov. Komisije bodo namreč lahko temeljiteje obdelale določena vprašanja, o katerih bo potem sklepal svet. Če je doslej svet razpravjal o osnovanju samo treh prej omenjenih komisij, to ne pomeni niti, da je s tem povedano celotno delovno področje sveta, niti, da svet ne bo v bodoče imenoval tudi drugih komisij. Delo sveta obsega namreč celotno delovanje sindikatov in poleg omenjenih komisij pri svetu delujejo tudičasne komisije, kot je komisija

za proučevanje osnutka novega zakona o socialnem zavarovanju, komisija za proučevanje plačnih pravilnikov in podobne. Seveda bo potrebno, da o snovanju svojih komisij tudi malo razmislijo naši krajevni (okrajni) sveti. Morajo marsikje ne bo odveč posvetovati se s člani, odborniki iz podružnic o tem, kakšne komisije naj bi osnovali pri svetu.

Se nečesa ne smemo prezreti v novem statutu in sicer to, da sme svet na svojem plenarnem zasedanju izbrati do ene četrtine novih članov v svet. V primeru, če izpadejo na skupščini (kongresu) redno izvoljeni člani zaradi smrti ali zaradi izključitve iz sindikata. Prav tako pa se poleg delegatov za skupščino (kongres) izvoli neko določeno število namestnikov. Ti dve določili sta posev praktičnega pomena in jih je narekovala naša organizacijska praksa.

FINANČNA KONTROLA SE SEDAJ IMENUJE NADZORNI ODBOR

Končno pa je pomembno še to, da se z novim statutom finančne kontrole preimenujejo v nadzorne odbore. Tudi tu ne gre zgolj za neko preimenovalje, ampak za novo pojmovanje nalog nadzornega odbora. Nadzornemu odboru dajemo mnogo večja pooblastila, kot so jih imele finančne kontrole, ki so v glavnem pregledovale, če je bilo poslovanje pravilno vodeno. Nadzorni odbor pa dobiva pravico razpravljati tudi o načinu gospodarjenja z imovino sindikalnih organizacij. Tako je recimo pravica in dolžnost nadzornega odbora, da zadrži vsako porabo denarnih sredstev, ki ni v skladu s splošnimi določili. Tako na primer razpolaganje s kulturno-prosvetnim fondom in drugačne namene kot to predvideva uredba o tem fondu, nepravilno nagrajevanje in podobno. Ze sedaj je torej pametno in umestno, če naše dosedanje finančne kontrole pričnodelovatikot nadzorni odbori, ker bomo iz tega načina dela že pridobili nekaj prvih izkušenj, o katerih bodo razpravljale letne skupščine.

Seveda pa to ni še vse, kar nam je statut prinesel novega v delo naših sindikatov, vendar bodi za naš tokratni razgovor dovolj! Drugič se bomo pa spet pogovorili o nadaljnjih novostih našega statuta in obveznostih, ki jih imamo s tem v zvezi člani in odborniki sindikatov.